

Intervju Novinarka, pokretačica internetske stranice Nismo same

“I kirurga sam pitala što i kako reći djeci, a odgovor je glasio: ‘Oprezno i pametno, ali obavezno istinu.’ Kći je tada imala petnaest godina pa me zezao da joj kažem da će mama sada biti ista kao Angelina Jolie”

IVANA KALOGJERA

Informacije o bolesti, liječenju saznajemo usput, a oboljele žene često ostaju bez posla

Žena koja ima više od pedeset, koja se bori za zdravlje, ona koja je dobila otkaz u bolesti... sve je to hrabra žena koja pomaže drugima

Bojana Radović
bojana.radovic@vecernji.net
ZAGREB

Ivana Kalogjera je novinarka, moja kolegica. Tamo negdje krajem osamdesetih srele samo se kao novinarke početnice u Gradskoj rubrici Večernjeg lista. Zbog tih trideset godina koje su prošle, dozvolila sam si “luksuz” da ovaj intervju “ne prevodim” s “ti” na “vi”. Ivana Kalogjera je hrabra žena, javno govori o svojoj bolesti – a preboljela je karcinom dojke – jer zna da će te riječi pomoći mnogim drugim ženama. Svjesna da se dobne granice obolijevanja od karcinoma strelovito spuštaju sve niže, na vlastitoj je koži iskusila sve dileme, strahove, nade, ali i sve ono što u našem društvu nije dobro kada si: “žena koja ima više od pedeset, bolesna žena koja se bori za život i žena koja je usred liječenja od karcinoma ostala bez posla”.

Te su žene odbačene od našeg društva, kaže Ivana i to su njezini motivi zbog kojih je, s prijateljicom Majom Dodić, pokrenula internetsku stranicu Nismo same. Ovo je njezina priča.

U nekoliko rečenica, kako bi se sama predstavila?

Odrasla sam u Karlovcu, ondje sam završila srednju školu, takozvanu “šugaricu” i prvi novinarski tekst objavila u trećem razredu srednje škole – u Večernjem listu. Studirala sam književnost i novinarstvo, kao honorarac došla u Večernjak. Igrom slučaja za sektor dobila obrazovanje, moji su roditelji prosvjetari i očito mi je to bilo suđeno. Nakon 15 godina u Večernjem prešla sam u Jutarnji list, a zatim, na poziv ministra Željka Jovanovića, otišla raditi u Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Novinarstvo jest stresan posao, ali i profesija iz koje nosim veliko bogatstvo. Tu sam upoznala divne ljude, istinske heroje. No, što je istinski stres saznala sam u ministarstvu, to je bio stres na entu potenciju.

Pretpostavljam da si, s obzirom na godine, kontrolirala grudi?

Naravno, redovito i ultrazvuk i mamografiju, jer imala sam pro-

PRIVATNI ALBUM

← **Obitelji prijatelji**
 Najveća pomoć bila su joj djeca, a prijatelji su oko nje stvorili mrežu potpore. U petak bi bila na kemoterapiji, a u subotu bi izlazila

blem, ali u drugoj dojci. U bolnici sam završila s dijagnozom dubinske venske tromboze, ondje ležala tri tjedna. Nisu mogli naći uzrok. Kako to biva, pregledali su sve osim dojke. Svakom od nas stres prolazi negdje kroz tijelo, pogada tamo gdje smo najslabiji. Meni su to očito bile dojke i tako sam se jedno jutro probudila s velikim bolom u dojci i tražila hitne preglede. Kao da mi je unutarnji glas govorio da nešto nije u redu. Ta koja je boljela je bila u redu, ali druga je bila sumnjiva i obavljeno je punktiranje.

Koliko si čekala dijagnozu?

Dva najduža dana u mom životu. I težak predosjećaj, čak sam prijateljicama rekla: "Ja imam rak."

Kada te liječnik nazvao, koja je bila tvoja prva emocija?

Srušio mi se cijeli svijet. Najstariji sin tada je već bio gotov čovjek, ali srednji na drugoj godini fakulteta, a kći je imala 15 godina. U tom trenutku su već postojala i naznake da ću ostati bez posla. I na sve to – teška bolest. Meni osobno prvo je pitanje bilo: gdje sam pogriješila, što sam krivo napravila? Zašto se to meni dogodilo? Nakon toga: kako ću reći djeci? Što će ona bez mene?

Koliko vremena si imala da doneseš odluku o liječenju?

Kada me liječnik nazvao s viješću da je i punkcija pokazala karcinom, skamenila sam se, mobitel mi je ispao iz ruke... Tako me je naša kolegica s posla. Otišle smo zajedno s posla, ona je bila uz mene, odmah sam raspitala o opcijama, koji je najbolji kirurg i zapravo već tu večer završila kod dr. Staneca. On je zaista vrlo srdačan i drag i rekao mi je da postoje tri mogućnosti: odstraniti taj dio, odstraniti cijelu dojku, ali i odmah staviti implantat. Tada sam pitala što s drugom dojkom i on je rekao da s obzirom na moje nalaze, mogu odstraniti obje. Odmah sam pitala moram li platiti taj drugi implantat jer nisam znala hoću li imati novca, a on je rekao ne. I odluku sam zapravo donijela u trenutku: odstraniti obje dojke, s čime se on složio kao najpametnijom opcijom. I njega sam pitala što i kako reći djeci, a odgovor je bio: "Oprezno i pametno, ali svakako istinu", još me i zezao da mogu reći da će mama biti ista kao Angelina Jolie, te me pitao bih li pristala na sudjelovanje u TV emisiji na tu temu.

Pristala sam, a tek kada se javila ekipa "Provjerenog", postala svjesna drugog problema. Mama mi je tada već bila teško bolesna i skoro 90 godina i zato sam odlučila njoj ne reći o bolesti. Moja sestra se pobrinula da ona ne vidi tu emisiju. A nakon nje su mi se počele javljati druge žene i tada sam osvijestila koliko je svima potrebna pomoć.

Tko je tebi bio najveća pomoć?

Djeca koja su se ponašala kao da je to najnormalnija stvar na svijetu i od početka znala da će sve biti O.K. I prijatelji koji su oko mene stvorili mrežu potpore, npr. u petak sam imala kemoterapiju, a u subotu smo išli van. Nije bilo šanse da sjedim doma, brinem se i tugujem.

Davno sam pročitala knjigu "Neisplakane suze" u kojoj autor, čovjek koji je umirao od karcinoma, tvrdi da su karcinomi naše neisplakane suze.

Apsolutno se slažem. Sve žene s kojima sam razgovarala rekle su mi to isto. Svaka je imala neku traumu. Svatko od nas ima problema, ali kada dođemo do problema s kojim se ne znamo nositi, koji potiskujemo, guramo unutar sebe, tu počinje bolest.

Koji je trenutak u liječenju bio tebi osobno najteži? Mnoge žene teško se nose s gubitkom kose?

S tim nisam imala problema. Hodala sam uokolo ćelave glave bez marama. Sestri koja me nakon kemoterapije željela upoznati s tim

Kaže mi bolesna žena: isključili su mi struju?!

– Najveći je problem što ne postoji referentni centar, gdje bi oboljeli na jednom mjestu saznali sve: koje su mogućnosti liječenja, ali i koja su im prava, što očekivati i gdje potražiti pomoć. Npr. psihološka pomoć potrebna je i obitelji oboljelog, posebno u fazi kada u obitelji imaju umirućeg, jer na to te nitko ne pripremi i ne znaš kako se s tim nositi. Posebno je to potrebno ljudima iz manjih mjesta, gdje ne postoje udruge za pomoć. Uz to,

da imam pravo na periku rekla sam da ne trebaju ne mene trošiti novac jer je neću nositi.

Je li to pitanje našeg mentaliteta u kojem je bolest sramota, nešto što se skriva?

Vjerojatno. Mnoge su mi žene rekla da je im je teža bila ćelava glava od tijela bez dojke. Za nas žene kosa i grudi su očiti ključni elementi naše ženstvenosti, seksualnosti.

Koji ti je trenutak u liječenju psihološki bio najteži?

Apsurdno, ali onaj u kojem mi je liječnik rekao: "Nalazi pokazuju da ste zdrava žena." Tada sam se najjače rasplakala, posve sam se raspala. Do tada si nabrijan, pod adrenalinom, boriš se, ali tada se suočiš sa stvarnošću. Zdrava sam, ali što ću sad? Kamo sa sobom?

I tada je rođena ideja o internetskoj stranici kao pomoći, ali terapiji za sve oboljele žene?

Krenula sam u udruhu Sve za nju. Ondje sam potražila psihološku pomoć i mislim da ona svakoj oboljeloj ženi treba, a ja i danas idem jednom tjedno na razgovore, kod mladog psihologa koji radi po Jungu. Ondje sam susrela druge žene, slušala njihove priče i shvatila koliko informacija o bolesti, o liječenju, ali i o pravima pacijenata zapravo saznajemo usput i koliko ovisimo o međusobnoj razmjeni iskustva. I zato sam pokrenula stranicu Nismo same.

Hodala sam uokolo ćelave glave, a sestri koja mi je preporučila periku rekla: "Šteta novca"

ovo društvo prešutno prelazi preko toga koliko je bolesnih žena ostalo bez posla. Ti si bolestan, a trebaš zdravo jesti, kupovati vitamine... a nemaš ni za kruh. Nedavno sam u grupi od dvjesto bolesnih žena pitala koliko ih je bez posla i njih trideset je diglo ruke. Katastrofa, jedna mi kaže da su joj prije dva dana isključili struju. Pa budi ti onda pozitivan i bori se s bolešću. I onda se čudimo kao imamo jednu od najvećih smrtnosti?!